

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 28 grudnia 2023 r.

Poz. 7322

UCHWAŁA NR XXXI.138.S.2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 20 grudnia 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr LXVII/473/2023 Rady Gminy Wałcz z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- § 1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr LXVII/473/2023 Rady Gminy Wałcz z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.
- § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LXVII/473/2023 Rady Gminy Wałcz z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 5 grudnia 2023 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702) ze względu na nieprzedłożenie projektu uchwały Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

W związku z powyższym wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności wymienionej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Wałcz pismem z dnia 13 grudnia 2023 r. (znak: K.420.89.2023). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały

odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 20 grudnia 2023 r. oraz, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień. Jednocześnie na podstawie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie wezwało organy gminy do udzielenia informacji w zakresie przedłożenia projektu podjętej uchwały Prezesowi UOKiK oraz Ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2023 r., w którym nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki. Pismem z dnia 15 grudnia 2023 r. Przewodniczący Rady Gminy Wałcz potwierdził, że projekt przedmiotowej uchwały nie został przesłany do Prezesa UOKiK oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi celem zaopiniowania.

Rozpoznając badaną uchwałę Kolegium zważyło, co następuje.

Uchwała Nr LXVII/473/2023 Rady Gminy Wałcz z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z postanowieniami § 2 oraz § 4 ust. 3 uchwały o dofinansowanie do prac przy zabytkach mogą ubiegać się przedsiębiorcy w ramach pomocy de minimis oraz pomoc de minimis w rolnictwie lub pomocy de minimis w rybołówstwie. W tym miejscu wskazać należy, że przepis art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej nakłada obowiązek zgłoszenia projektu programu pomocowego przewidującego udzielanie pomocy de minimis Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Przepis art. 7 ust. 3a ww. ustawy stanowi z kolei, iż w przypadku projektu programu pomocowego przewidującego udzielanie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, projekt ten podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Z udzielonych przez Przewodniczącego Rady Gminy wyjaśnień wynika, że Gmina Wałcz nie zwróciła się o ww. opinie.

Biorąc pod uwagę fakt, że uchwała została podjęta bez wymaganej opinii Prezesa UOKiK oraz Ministra właściwego do spraw rolnictwa, którzy oceniają projekt programu pomocowego pod kątem przepisów dotyczących udzielania pomocy publicznej, a także pomocy publicznej w rolnictwie oraz pomocy publicznej w rybołówstwie, brak przedmiotowych opinii stanowi o naruszeniu w stopniu istotnym art. 7 ust. 3 i 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, co determinuje konieczność stwierdzenia nieważności w całości uchwały Nr LXVII/473/2023 Rady Gminy Wałcz z dnia 30 listopada 2023 r.

Organ nadzoru w tym miejscu wskazuje, że zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. W myśl zaś ust. 4 w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa. Na podstawie powyższych przepisów ugruntowała się jednolita linia orzecznicza sądów administracyjnych, zgodnie z którą „Przepisy powyższe wyróżniają zatem dwie kategorie naruszeń prawa przez uchwały lub zarządzenia organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. Podstawą rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały lub zarządzenia organu gminy może być tylko istotne naruszenie prawa. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny oraz z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.” (NSA w wyroku z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. III OSK 542/21). Ponadto w orzecznictwie wskazuje się: „Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność danego

aktu administracyjnego można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które zaliczyć można do istotnych, a więc takich, które skutkować będą nieważnością wydanego aktu. Do naruszeń tych będą należały przykładowo: naruszenie przepisów określających kompetencję do podejmowania aktu normatywnego, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię, a także przepisów podjęcia aktu normatywnego, jeżeli na skutek tego naruszenia podjęto akt o innej treści niż gdyby naruszenie nie nastąpiło.” (NSA w wyroku z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. III OSK 2954/21).

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, Rada Gminy Wałcz podejmując uchwałę nie zapewniając wymaganego przepisami prawa udziału zarówno Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jak i Ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa naruszyła przepisy normujące tryb podejmowania uchwały w sposób istotny.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Bogusław Staszewski